

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1952-1953.

VERGADERING VAN 18 JUNI 1953.

Verslag van de Commissie van Binnenlandse Zaken, belast met het onderzoek van het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 24 December 1948 betreffende de gemeentelijke en provinciale financiën.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1952-1953.

SÉANCE DU 18 JUIN 1953.

Rapport de la Commission de l'Intérieur chargée d'examiner la proposition de loi tendant à modifier la loi du 24 décembre 1948 concernant les finances provinciales et communales.

Aanwezig : de hh. HARMEGNIES, voorzitter; ALLARD, BOUWERAERTS, DE MAN, DERBAIX, DURAY, GRIBOMONT, HUART, MEV. LAMBOTTE, de hh. TOBBACK, VAN DER BORCHT, VAN STEENBERGE, VERMEYLEN, YERNAUX en SLEDSSENS, verslaggever.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Uw Commissie besteedde twee vergaderingen aan de bespreking van onderhavig voorstel, dat tot doel heeft de dotatie van het Fonds der Gemeenten met 10 t. h., d. i. 400 miljoen op te voeren, en een verhoging van 150 miljoen te verlenen aan het Gemeentefonds voor Openbare Onderstand, waar de Regering voor dit laatste Fonds slechts een verhoging van 55 miljoen voorstelt.

De indieners van dit voorstel lieten zich leiden door de bekommernis wegens de groeiende financiële moeilijkheden, waarmede de gemeentebesturen te kampen hebben, en baseren zich voor het indienen van hun voorstel op de wens van de Raad van Beheer van het Fonds der Gemeenten, op de stappen, die in dezelfde richting gedaan werden door de Bond der Belgische Steden en Gemeenten, welke op het Congres te Verviers op 28 April eenparig een resolutie goedkeurde, waarbij op deze verhoging wordt aangedrongen.

Verschillende commissieleden drongen aan op spoedig goedstemmen van dit wetsvoorstel, en voerden aan dat het aantal gemeenten, waarvan de rekeningen over het dienstjaar 1953 met een aanzienlijk tekort zullen sluiten, heel wat talrijker zullen zijn dan uit de sluitende begrotingen van dit dienstjaar zou mogen verondersteld worden.

R. A 4648.

Zie :

Gedr. Stuk van de Senaat :

286 (Zitting 1952-1953) : Wetsvoorstel.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a consacré deux séances à la discussion du présent projet, qui vise à majorer la dotation du Fonds des Communes de 10 p. c., soit 400 millions, et à accorder une augmentation de 150 millions au Fonds communal d'Assistance Publique, alors que le Gouvernement ne prévoit pour ce dernier qu'une majoration de 55 millions.

Les auteurs de la proposition se sont préoccupés de donner une solution aux difficultés financières croissantes dans lesquelles se débattent les administrations communales, et ils se fondent sur le vœu émis par le Conseil d'administration du Fonds des Communes, ainsi que sur les démarches qui ont été faites dans le même sens par l'Union des Villes et Communes belges qui, lors de son congrès tenu à Verviers le 28 avril dernier, a voté à l'unanimité une résolution réclamant cette majoration.

Plusieurs membres de la Commission ont insisté pour que la proposition de loi soit approuvée d'urgence, en invoquant le fait que le nombre des communes, dont les comptes accuseront pour l'exercice 1953 un déficit important, sera bien plus élevé que ne le feraient croire les budgets en équilibre de l'exercice en cours.

R. A 4648.

Voir :

Document du Sénat :

286 (Session de 1952-1953) : Proposition de loi.

Iedereen schijnt akkoord te zijn dat de toestand van de gemeentebesturen meer en meer moeilijk wordt, maar een lid stelt de vraag of er geen uitweg kan worden gezocht in de opvoering van de fiscale mogelijkheden der gemeenten.

Het Fonds, dat gevestigd werd bij de wet van 24 December 1948, hield rekening met de toenmalige toestanden, maar voorzag niet de aangroei van de financiële moeilijkheden, die, naar de mening van sommige leden, zeker niet in het minst ontstaan zijn door de bestendige verhogingen van de weddeschalen der gemeentelijke ambtenaren.

Een lid verzet zich tegen het toekennen aan de gemeentebesturen van ruimere fiscale mogelijkheden, omdat hierdoor het principe zelf van de wet van 24 December 1948 wordt aangetast, waar deze wet juist bedoelde een solidariteit onder de verschillende gemeenten, wat hun inkomsten betreft, te vestigen, door het innen langs de Rijksfinanciën om van vele vroegere gemeentelijke belastingen, die het dan mogelijk maken deze aldus verworven inkomsten om te slaan over arme en rijke gemeenten solidairlijk. Sommige leden betreuren dat de Beheerraad van het Fonds nog steeds moet werken volgens de normen van 1948, waar een aanpassing zich sinds geruime tijd opdringt, gelet op de gewijzigde economische omstandigheden.

Terloops verwijst een lid naar het systeem dat in Nederland wordt toegepast, waarbij de belastingbetalers samen met hun Rijksbelasting een aandeel storten tot stijving van het Fonds der Gemeenten; dit lid is de mening toegedaan dat een bedrag van 500 miljoen zou kunnen gevonden worden indien het Parlement 5 opcentimes zou stemmen op de bedrijfsbelasting. Men zou deze speciale storting kunnen aanduiden op de aanslagbiljetten.

De aandacht wordt eveneens gevestigd op de verplichting die de gemeentebesturen hebben voor het onderhoud van de gemeentewegen, waar zij nochtans niet mede kunnen genieten van de vervoerbelastingen, die door de Staat geïnd worden.

De Minister van Binnenlandse Zaken is akkoord om de financiële moeilijkheden van de gemeenten te erkennen; hij wijst er op dat de indieners van het voorstel gewag maken van de prijsindex in 1947 : 343, die in 1952 gestegen is tot 416; terwijl bij de stemming van de wet van 24 December 1948 de prijsindex reeds 395 bedroeg.

De budgetaire toestand laat thans geen verhoging toe, aldus de Minister, die er eveneens de aandacht op vestigt dat de verhoging van de uitgaven geen gelijke tred houdt met de inkomsten.

Het principe van de wet moet onaangetast blijven, maar om het hoofd te bieden aan de vele moeilijkheden, die nieuwe uitgaven hebben doen ontstaan, meent de heer Minister, dat de gemeentebesturen een zekere fiscale moed aan de dag dienen te leggen.

Hij erkent echter dat de gemeentebesturen zich sommige inspanningen getroosten, waarvan het fiscale profijt ten goede komt aan de Staat, en waarvan de burgers, en niet het gemeentebestuur, profijten hebben, zoals bvb. het inrichten van feesten.

Tout le monde semble d'accord pour admettre que la situation des administrations communales devient de plus en plus difficile, mais un membre se demande si la solution ne pourrait être recherchée dans une augmentation des ressources fiscales des communes.

Le Fonds, qui a été créé par la loi du 24 décembre 1948, tenait compte de la situation du moment; mais il ne prévoyait pas l'accroissement des difficultés financières, qui, de l'avis de plusieurs membres, sont dues pour une large part aux péréquations successives des barèmes des fonctionnaires communaux.

Un membre se déclare adversaire de l'octroi de possibilités fiscales plus larges aux administrations communales, car ce serait porter atteinte au principe même de la loi du 24 décembre 1948, laquelle entendait précisément établir une solidarité dans le domaine des ressources entre les différentes communes, en confiant la perception de bon nombre d'anciens impôts communaux à l'Administration des Finances de l'Etat, chargée de répartir les impôts ainsi perçus entre les communes riches et pauvres. Certains membres regrettent que le Conseil d'administration du Fonds soit encore tenu d'appliquer les normes de 1948 alors qu'une réadaptation s'impose depuis tout un temps, eu égard aux modifications intervenues dans les conditions économiques.

En passant, un membre évoque le système appliqué aux Pays-Bas, où les contribuables versent à l'Etat, en même temps que leur impôt, un supplément destiné à alimenter le Fonds des Communes; ce membre est d'avis que l'on pourrait trouver un montant de 500 millions si le Parlement votait 5 centimes additionnels à la taxe professionnelle. Ce versement spécial pourrait être indiqué sur l'avertissement-extrait.

Il est question aussi de l'obligation incombant aux administrations communales en matière d'entretien de la voirie communale, alors que ces administrations n'ont aucune part dans les taxes de roulage perçues par l'Etat.

Le Ministre de l'Intérieur est d'accord pour admettre les difficultés financières des communes; il relève que les auteurs de la proposition invoquent le fait que l'index des prix, qui était à 343 en 1947, est monté à 416 en 1952. Toutefois, lors du vote de la loi du 24 décembre 1948, l'index était déjà à 395.

A l'heure actuelle, la situation budgétaire ne permet pas de procéder à la majoration demandée, d'autant plus que l'augmentation des dépenses n'a pas été accompagnée d'une augmentation correspondante des recettes.

Le Ministre estime que le principe de la loi doit rester intact, et que, pour faire face aux difficultés qui sont à l'origine des dépenses nouvelles, les administrations communales doivent faire preuve d'un certain courage fiscal.

Il reconnaît que ces dernières s'imposent certains efforts, dont le produit fiscal profite à l'Etat et dont le bénéfice va, non pas à l'administration communale, mais aux habitants; ceci vaut notamment pour l'organisation de fêtes.

Wat de onkosten voor brandweerinstallatie en -personeel aangaat zou moeten worden onderzocht of er geen financiële hulp van de verzekeringsmaatschappijen kan worden ingeroepen.

De Minister kan momenteel het voorstel niet aangaan, daar de grote meerderheid van de gemeenten zich nog in evenwicht bevindt en blijft bij zijn mening dat ruimere fiscale mogelijkheden een oplossing kunnen brengen.

Tegen dit laatste argument voeren enkele leden aan, dat deze fiscale mogelijkheden voor dit jaar geen oplossing meer kunnen brengen, en dat de toestand voor vele gemeenten juist dit jaar onhoudbaar wordt of is geworden.

Het voorstel is door de Commissie verworpen met 8 tegen 7 stemmen, bij 1 onthouding.

Het verslag is eenparig aangenomen; een lid onthield zich.

De Verslaggever,
A. SLEDSSENS.

De Voorzitter,
H. HARMEGNIES.

En ce qui concerne les frais d'installation et de personnel relatifs aux services d'incendie, il y aura lieu d'examiner la possibilité de faire appel à l'aide financière des compagnies d'assurance.

Le Ministre ne peut, en ce moment, se rallier à la proposition, parce que la plupart des budgets communaux sont encore en équilibre; il maintient d'ailleurs que des rentrées fiscales plus importantes pourraient apporter une solution.

En réponse à ce dernier argument, certains membres font valoir que de nouveaux impôts ne pourraient apporter une solution pour l'exercice en cours, alors que c'est précisément cette année que la situation des communes devient ou est devenue intenable.

La proposition a été rejetée par la Commission par 8 voix contre 7 et 1 abstention.

Le rapport a été adopté à l'unanimité moins 1 abstention.

Le Rapporteur,
A. SLEDSSENS.

Le Président,
H. HARMEGNIES.